

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkerekedése.
Ide küldendők az előfizelési díjak nyilvartek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppalik A. «Altalános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér pettóra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Egyesüljünk!

A mi kis girbe-görbe országunk, a muraközi hegyvidék még mindig elmaradott, elhanyagolt hely, akár kulturális, akár közgazdasági szempontból nézzük helyzetét. Kevés iskola, kevés tanerő, a tennálló iskolák egy részének rendezetlensége, a vagy távolságok, rossz utak, kedvezőtlen időjárás, népművelési intézetek hiánya, az egyházi szervezet, nehézségek a művelődés útjában; ezen ki nem elégítő népműveltség, a nép természete, bizalmatlansága, szegénység, töké hiány és földhiány pedig a közgazdasági előrehaladás akadályai. Ugy, hogy a ki mindezeket az akadályokat és nehézségeket összeveti, s az orvoslasi lehetőségét mélyebben nem kutatja, azon — talán őszinte, de téves — nézetre jut, hogy itt nincs mentség, itt a népet sorsára hagyni, sorsára engedni kell, hadd boldoguljon maga ugy, a hogy tud.

Ha azonban tekintjük, hogy az államhatalom segítő kezét már is felénk nyújtotta, buzdit, tanít és segít, s ha tekintjük közgazdaságunk nemes intencióját s annak megkezdett érvényesülését, lehetetlen be nem látnunk azt, hogy zilált anyagi és szellemi nyomorúságunkból a kibontakozás és a boldogulás útján való előrehaladás processusa immár megkezdődött és folytatódik s felelőrezi bennünk a bizalmat a jövő iránt, a reményt hogy haladunk, hogy jól haladunk.

Ámde a processus folyamán azt is kellett tapasztalunk, hogy oly sokan és oly nagyok az akadályok, miként azoknak leküzdésére magában a népben, a lakosságban is ellenállásra képes erőt kell teremteni és kifejteni, mert e nélkül minden külső támogatás, minden külső segítség csak muló és nem tökéletes sikert tud elérni.

A jó orvos nemcsak arra törekszik, hogy betegének gyógyító szereket adjon be, hanem arra is, hogy a beteg belső testi és lelki erejét egészséges életmódja által nagyobbsítsa, fokozza, hogy ez által a betegségét leküzdhesse. Legyünk mi is a saját jó orvosaink. Gondoskodjunk népünk egészséges anyagi és szellemi életmódjáról, teremtsük meg és tartsuk meg azt, s akkor a külső támogatás és segítség hozzájárulása mellett biztosan és rohamosan fogunk haladni a boldogulás útján előre.

Ezt pedig csakis egyesüléssel érhetjük el. A mit az egyes gyenge erejével megtenni nem tud, nem képes, azt megtehetjük vállvetelt közös működéssel, egysült erővel. Alkossunk muraközi-hegyvidéki közművelődési és közgazdasági kört, avagy egyesületet. Működésében terjeszkedjünk ki népünk közelétek minden mozzanatára, ragadjunk meg minden alkalmat mindent megtenni, mi javunkra való, s háirtsunk el minden veszedelmet, mi kárunkra lenne. Legyen műkö-

désünk lelkesedéstől áthatott, önzetlen és tapasztalatokon nyugvó, akkor egy pár év-tized bizonyára meg fogja hozni a mindyánk által hön kívánt eredményt, látni fogunk hegyvidékünkön okos, becsületes és jómódu, hazafias népet.

Programokat találnak bőven; ime egynehány: a) közművelődés tekintetében: népiskolák, óvodák létesítése és rendezése, olvasókörök létesítése... buzditó és oktató népgyűlések, felolvasások stb. b) közgazdasági tekintetben: állattenyésztés előmozdítása, erdőgazdálkodás, szőlőültetés és kezelés, bányahasznosítás, köfajítás, olcsó hitelügy rendezése, gyümölcsenyésztés, baromfitartás, haltenyésztés, szőlő és bor értékesítés, védekezés az elemi károk ellen stb.

Csak legyen meg bennünk az erős, elhatározott akarat, a többi bizonyára nem marad el.

Fi . . .

Bőtermő burgonyafélések.

Utóbbi időben egész sorozata keletkezett a burgonyaféléseknek, e melyek az eddig ismert burgonyákhoz viszonyítva óriási terméseket adnak. A mi burgonyáinknak 50—60 m/m. teremnek kat. holdanként, ellenben vannak ma már burgonyafélések, a melyek ha a talaj részükre kellőleg előkészített 200 m/m-nál is többet teremnek. Számos ilyen burgonyával végzett beható kísérleteket a magyarvári növénytermelési kísérleti állomás és pedig éveken keresztül, a mely kísérletek beigazolták, hogy ezen burgonyák nagy része a mi talaji és égalji viszonyaink között is megtartják bő termőképességüket. Ezen burgonyák közül különösen a Gravenstein-féle Prof. Maerker, minister von Lucius, Prof. Orth, Eckenbrecher, Ma. Eyth, a Paulsen-féle Zulu, s az Agnellifele Magyar kincs tűnt ki óriási termése, nagy keményítő tartalma s a burgonya penészszel szemben való ellenálló képessége által. Azt hisszük, hogy mindezen burgonyafélések nevezett állomás útján be is szerezhetők.

Nagy horderejű dolog volna csakugyan, ha ezen burgonyafélések hazánkban is elterjednének s ha ezek segélyével burgonyatermeszünk csak 25—50%-al megnagyobbitanók. E körülmény egyes vidéknek kétségkívül vagyonosodását vonná maga után. Nem szabad azonban felednünk, hogy a bőventermő burgonyafélések a talaj iránt sokkal nagyobb igényeket támasztanak, mint a gyengébben termők s valóban bőtermőkke csak akkor lesznek, ha ezen fokozottabb igényük kielégítést is nyer. A burgonya termőképességét csakis intenzív trágyázással tartathatjuk fenn, avagy fokozhatjuk. Eppen ezért manap már nem úgy trágyázunk burgonya alá, mint régebben, mert a bőven termő bur-

gonyák sokkal több tápláló anyagot vonnak ki a talajból. Közöséges burgonyáknál 150—200 m/m. gumótermést számítunk hektáronként s 20 m/m. lombtermést s ez már nagyon jó termés. Ilyen termés hektáronként elvon a talajból körülbelül 78 kg. nitrogént, 125 kg. kálit és 35 kg. foszorsavat. A legtöbb új burgonyaféleség 200 m/m.-nál nagyobb sőt 400 m/m. termést ad hektáronként és jóval több termést is produkál s ennek következtében sokkal több tápanyagot is elvon az altalajból és pedig körülbelül 209 kg. nitrogént, 296 kg. kálit és 88 kg. foszorsavat.

Ezt a nagymennyiségű tápláló anyagot csak úgy adhatjuk vissza a talajnak, vagyis a nagy terméseket csak oly módon biztosíthatjuk a jövőre is, ha a burgonyát frissen trágyázott földbe vetjük s ha az istállótrágyában lévő hiányokat műtrágyával is pótoljuk. Tehát nem az előveteményt kell trágyával ellátni, hanem magát a burgonyát. Espedig igen bőven kell trágyázni; kat. holdanként 30 szekér trágyát kell alászántani. Ebben a 30 szekér istállótrágyában van 120 kg. nitrogén, 135 kg. káli, 60 kg. foszfor. Tehát ilyen óriási mennyiségű istállótrágyában is csak félannyi tápláló anyag van, mint a mennyit az új fajta, bőventermő burgonyafélék a talajból elvonnak, nem is számítva azt, hogy az istállótrágyában lévő tápláló anyagok csak több év alatt oldódnak. Könnyen belátható tehát, hogy igazán nagy termés csak úgy érhető el, ha az istállótrágya mellett elegendő műtrágyát is használunk.

Különösen a foszfortrágyák alkalmazása mutatkozik nagyon jóvedelmzőnek a meg-ejtelt kísérletek alkalmával. 2 métermázsza szuperfoszfát szórandó ki a fenntebb jelzett istállótrágya alkalmazása mellett, a mikor is a kedvező siker el nem maradhat. Nitrogén trágyát, vagyis chilisáletromot nem igen szokás burgonyánál használni, mert annak keményítő tartalmát nem befolyásolja kedvezően; annál hasznosabb különösen olyan homok talajokon, melyek kellő mennyiségű istállótrágyával nem láttattak el, a kálium alkalmazása, mert a burgonya káli-igényes növény.

A mondottaknak szem előtt tartásával burgonya termésünkét könnyen megkésze-rezhetjük, sőt megháromszorosíthatjuk, főleg ha a vetőgumó megválasztására is súlyt fektetünk.

A Zrinyi-émlék ügye.

Szép összeggel gyarapodott a Zrinyi-émlék céljaira megindított gyűjtés alapító-keje a mult hét lefolyása alatt. Ugyanis a Csáktornyai Takarékpénztár f. hó 15-én tartott közgyűlésen 200 koronát szavazott meg a Zrinyi-émlékre. Ezt az összeget mutatjuk

ki lapunk mai számában s Fejér József mérnök ur buzgólkodása folytán történt adakozások egyik részét.

Fogadják a Csáktornyai Takarékpénztár nagyon tisztelt igazgatósága és közgyűlése mélyen érzett hálnak kifejezését a nagybecsű adományért, valamint Fejér József ur szíves gyűjtéséért és az adakozók adományaikért!

Negyvenötödik kimutatás.

A Csáktornyai Takarékpénztár	
Csáktornya	200 k.
Göncz Árpádné Budapest	2
Fejér Lajos	2
F. N.	1
Dr. Pichler Károly	1
Dr. Pichler Károlyné	1
Alszechy Viktor	1
Polacsek N.	1
Valaki	60 f.
Lőrincz János	20
Jaklin Kati	40
Jaklin Teréz	20
Göncz Etelka	50
Göncz Natalia	50
Göncz Emma	50
Göncz Ella	50
Wranna Frigyes Varazsd	2 k.

Összesen: 214 k. 40 f.

Lapunk mult szám. kimutatása 3461 k. 45 f.
Az eddigi gyűjtés eredménye 3675 k. 85 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatónak közzélni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A pápa jubileuma.** Az egész katolikus világ nagy örömmünnepep tartott f. hó 20-án. Ugyanis e napon volt Ő Szentsége XIII. Leo pápa uralkodásának 25-ik évfordulója. Negyedszázada immár annak, hogy Ő Szentsége, mint a legnagyobb pápák méltó utóda, az isteni Gondviselés áldott kegyéből szent Péter trónján uralkodik. Gyöngye testtel, de annál erősebb lélekkel vezeti azon hajó kormányát, a melyben milliók és milliók eveznek az élet viharokbácsolta tengerén az örök üdv révpartja felé. Az ő rendkívüli szelleme, bámulatos bölcsessége, gondteljes munkássága és apostoli buzgalma gazdagon árasztja szét áldásait az egész világra. A zágrábi érsek rendelete folytán Muraköz összes római katolikus templomaiban is megünnepezték a kezesztény hívek a szent Atya ezen örömmünnepepét, buzgó szívvel rebegve hálát drága életének megtartásáért és őszinte lelkesedéssel rótk le hó szeretetüknek, gyermeki ragaszkodásuknak és rendíthetlen hűségüknek adóját. Csáktornyai jubileumi nap előestéjén febr. hó 19-én az esti harangok után egy negyed óráig az összes harangok megszóllaltak, mintegy figyelmeztetve a híveket, hogy legalább lélekben zárandokoljanak el ájtatos imáikkal Ő Szentsége magas trónjának számolya elé. A mai napon pedig délelőtt 9 és 11 óraker ünnepélyes istentisztelet tartatik Te Deum-mal a pápa jubileuma emlékére. A 11 órai magyar szent misén a tanulófjuság is részt vesz, hogy a római katolikus egyház látható Feje iránt tiszteletet, szeretetet és ragaszkodást tanuljon ápolni.

— **Vármegeyei kinevezés.** Dr. Jankovich László gróf főispán Solyomy Tivadár perlaki szolgabíró tiszteletbeli főszolgabírónak, Langer István tiszteletbeli szolgabírónak kinevezte.

— **Közgyűlés.** A helybeli »Szépitő-Egyesület« f. hó 16-án délután tartotta meg a községi elemi népiskolában Morandini Bálint elnöklele alatt évi rendes közgyűlését. Az előnki megnyitót után a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Schwarcz Albert és Szocsics Mihály tagok küldettek ki. Az előnki jelenlést, melyet Baumann Zsigmond, az egyesület jegyzője olvasott föl, beszámol a választmány mult évi működéséről, az együletnek a város szépitése és rendezése körül kifejtett tevékenységéről. E helyen megemlítjük, hogy az egylet legnagyobb alkotása, a drávaszentmihályi temető-út rendezése a mult évben végleges befejezést nyert. A választmány a mult évben összesen 4 ülést tartott, melyeken több ügy került elintézés alá. A közgyűlés az előnki jelentést tudomásul vette. Mozes B. pénztáros bemutatja az egyesületnek 1901. évi pénztárforgalmi kimutatását. A kimutatás szerint 1901. évben a bevétel volt: 1. 1900. évi pénztári maradvány 68.69 kor. 2. Adományokból befolyt 280 kor. 3. Tagsági hátralékokból 25.80 kor. 4. 1901. évi tagdíjakból 464.60 kor. 5. Csáktornya nagyközségtől segély 1200 kor. 6. A népünnepély tiszta jövedelme 284.99 kor. 7. Jár-dák és különféle után bevétel 284.48 kor. Összesen 2608.56 kor. — Kiadás: 1. Kölcsön törlesztés és kamat 656.70 kor. 2. Napszám-számla 746.31 kor. 3. Fák vételára 187.12 kor. 4. Föld és fuvar 74.95 kor. 5. Különféle kiadás 58.70 kor. 6. Szolga fizetés 120 kor. Összesen 2510.78 kor. Pénztári maradvány 97.78 kor. Tudomásul vételt. — A számvizsgáló-bizottság jelentést, mely a számadásokat mult hó 27-én vizsgálta át, a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette, s Mozes B. pénztárosnak a felmentvényt megadja, egyttal tevékeny munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Megállapított az 1902-ik évre szóló költségvetés. E szerint a bevétel: 2166.40 kor., a kiadás 2910 kor., hiány 743.60 kor. — Elnök előterjeszté, hogy az egyesület munkakörébe felvette a Vaspálya és Legelő-utczák rendezését, mely munka még a f. évben fogantatosítani fog. A közgyűlés az előterjesztést öröndetes tudomásul veszi. — Dr. Schwarcz Albert indítványára a közgyűlés Morandini Bálint elnöknek a város rendezése és szépitése körül kifejtett sikeres tevékenységéért köszönetet mond. Végül az elnök megköszönve a tagoknak a szíves érdeklődést, az ülést bezárta.

— **A Csáktornyai Takarékpénztár** részv. társ. f. hó 15-én megtartott XXX-ik rendes közgyűlésén elnök konstatálván, hogy a közgyűlés határozatképes, azt megnyitja. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Dobosy Elek és Rosenber Lajos urak jelöltettek ki. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése felolvasatván, helyeslőleg tudomásul vétettek s részükre a felmentvényt megadott. A tiszta jövedelem mikénti felosztását illető igazgatósági javaslatot a közgyűlés magáévá vette, mely szerint a tiszta nyere-min következőkép osztott fel: osztalékra 36000 k., jötekonyczélra 980 k., jutalmakra, 2150 k., tartalékra 10000 k., új számlára átvitelt 34 k. 52 fill. Az igazgatóságból kilépő következő tagok: Bencsák Ferencz, Gráner Miksa, Hochsinger Sándor, Mayer Herman, dr. Schwarcz Albert és Wollák Rezső urak, nemkülönben a felügyelő-bizottság 3 tagja, névszerint: Pálya Mihály, Alszechy Alajos és Hirschmann Adolf urak a közgyűlés által ujjal megválasztottak. Néhai Löbl Jakab volt takarékpénztári tisztviselő özevgyének a közgyűlés további egy évi tartamra

havi 30 kor. kegydíjat szavazott meg. Az alapszabályok 56. §-a ekként módosított: »Az igazgató tanács áll: az igazgató, aligazgató és 16 tagból Lemondás, vagy halál esetén azonban az igazgatósági tag állása mindaddig betöltetlenül hagyatik, míg a létszám 10 tagig le nem apad.« Egyéb indítvány nem téltéven, elnök köszönetet mond a szép számban megjelent részvényeseknek érdeklődésükért s az ülést bezárja.

— **A csáktornyai takarékpénztár részvénytulárral** egyesült »Önségélyző-szövetkezet«-nek 1902. február 16-án tartott XIX. rendes közgyűlésén jelen volt 26 tag 992 üzletrészzel, az igazgató a határozatképeséget konstatálja és a gyűlést megnyitja. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései felolvasatnak. Tudomásul vétettek és az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megszavaztatott. Bencsák Ferencz, Beryák Károly, Mayer Herman, Nuzsy Mátyás, mint igazgatósági tagok ujjból megválasztottak. A felügyelő-bizottság évről-évre leköszönő tagjai: Wollák Rezső, Zrinyi Károly, Hirschmann Adolf, Pollák Gyula ujjból megválasztottak. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Zrinyi Viktor és Buday János kértettek fel. Egyéb tárgy nem lévén, indítvány tételre senkism jelenkeztvén, az előnki igazgató a gyűlést bezárja.

— **Beküldetett** az Alsó-Lendvai Takarékpénztár XXIX-ik üzletévének kimutatása és mérlege az 1901-ik évről. A részvénytársulat rendes évi közgyűlését f. évi március 1-én, d. u. 2 óraker fogja megtartani. A veszteség- és nyereemény-számla egyenlege 180107 kor. 44 fill., mérleg számla egyenlege 2206976 kor. 95 fill. Évi nyereemény 44249 kor. 14 fill., melyből osztalék egy-egy részvényre 55 kor. irányoztatott elő. Az intézet élén Fuss Nándor vezérigazgató, Pollák Lázár h. vezérigazgató, Matyasovszky Vincze pénztárnok és Csukics főkönyvelő állanak

— **Elszámolás.** Horváth Csongor perlaki járásbíró az egr. »Dobó« szobor javára 29 k. 40 fillért gyűjtött, melyet a szoborbizottság elnökéhez juttatott, ki azt nyugtatta.

— **Táncztanfolyam.** Mayersberg Frida kisasszony, a nálunk előnyösen ösmert és általános kedvelt táncztanítónő, ki jelenleg a közönség élénk pártfogása mellett Nagy-Kanisán működik, március végén itt óhajtanfolyamot nyitni. Előjegyzéseket elfogad szíveséghöröl Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedése.

— **Jutalmazás.** A m. kir. vallás és oktatásügyi miniszter a m. kir. földmívelési miniszter hozzájárulásával Riedelmayer Sándor helybeli állami tanítóképző-intézet nővendék részére a gazdaságtanban, különösen a gyümölcsfa nemesítésben az 1900/I. tanév folyamán tanusított szorgalma és tett előmenetele megjutalmazásául egy darab husz-koronás aranyat adományozott.

— **Gazdasági előadások.** A földmívelésügyi miniszter támogatásával a zalavármegeyei gazdasági egyesület Sümegen népies gazdasági előadásokat rendez. Az első előadás f. hó 9-én volt változatos sorozattal, melyen Ulicsny Károly helybeli szőlészeti és borászati felügyelő is a szőlőmívelésről érdekes előadást tartott a nagyszámban megjelent földmives osztálybeli közönség előtt. F. hó 20., 27. és 28-án pedig Abonyi Károly csáktornyai képezői gazdasági szaktanár és Ulicsny Károly szőlészeti és borászati felügyelő Nagy-Kanisán a VI-VII. kerületi polgári olvasóköriiban tartanak előadást a gazdaságról és szőlőmívelésről.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jozefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

knjižara **Fischel Filipova**, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Hasnuvanje kaliuma pod nekoje biljine.

Hz. Jesenska hrz iz jedne kat mekote vu plodu zeme vun 15 kg. fosfor kiseline. 27 kg. kaliuma i 28 kg. nitrogena. Kaliuma 4—5 stran je vu slami, te ako slama, kakti gnoj nazad dojde vu zemlju, iz kaliuma tojest delanog gnoja samo 1/5 nam je potrebno hasnuvati. Ali vnogokrat se prepeti, kaj slamu prodamo; vu takvim slucaju ove moramo sa delanim kaliumom nudometi, tojest svih 27 kgramov.

Ako sa kaliumom najedenkrat i fosfor kiselinu hoćemo nazad dati zemlji, iz toga cilja je na jednu mekotu 2 metercente kalisuperfosfata potrebno.

Kalium-gnoja je dobro pod hrz pred sejanjem posipati i podorati, jer hrz vu klancu jako pripreći kalium, ako je potlam posejani.

Najbolje se splati pod hrz gnojiti vu rahoj pešnatoj zemlji.

Pod protoletnu hrz je kalium gnoj takaj dober, ali je dobro, da vu onu zemlju vu koju hoćemo hrz sejati, već vu jesen posipamo kalium gnoja.

Pšenica. Jer pšenicu navěk na bolje žilavo, tojest vezanoj zemlji sejaju, koja zemlja ima već od narave dosta kaliuma, zbog toga sa kaliumom, ako ga pod pšenicu sipamo, ne postignemo sa njim tuliko svrhe, pri hrzi. Kaliuma samo onda hasnujemo pod pšenicu, kada vu takvu zemlju sejamo,

koja je već više vremena pohodila takve biljine, koje su kaliuma zele vun. Osobito pak na takvih zemljah, koje su duže vremena, kak paša bile hasnuvane, ili pak su senokoše bile.

Pod pšenicu je treba pred sejanjem 3—4 tjedne prije gnojiti sa kaliumom.

Kuruz. Kuruzu ili za žitek, ili pak za zelenu krmu sejaju. Od ove zadnje smo mi već višekrat pisali i povedali smo, kak nju je treba ploditi. Zove se: čalamade.

Čalamade vun zeme iz kat. mekote zemlje 57 kg. nitrogena, 30 kg. fosfor kiselinu, 111 kg. kaliuma. Ali za sème plodjena kuruzna poprek vzeće vun iz zemlje 34 kg. nitrogena, 15 kg. fosfor kiseline i 35 kg. kaliuma.

Jer, kak vidimo, je med temi dvěma velika razlika, dakle i gnojenje njihovo je potrebno, da bude različito.

Ako za krmu plodimo kuruzu, onda kaj je iz zemlje zeto, bude skoro sve vu gnoj došlo i od ovud vu zemlja. Ali ako za sème plodimo, onda sigurno, da nekaj kaliuma sa prodavom kuruzom otide vkrej, a nekaj pak vu kuruznju. Zbog toga akoprem čalamade više zeme vun iz zemlje, ali i nazad da, a za sème, kuruzu pak mēnje zeme, ali i mēnje da nazad, zato je pod ovu bolje treba sa kaliumom gnojiti, kak pod prvu.

Ali gledajuć na to, da med svěmi biljinami je za štalski gnoj najbolje zahvalna kuruz, najbolje je, da pod kuruzu štalski

gnoj hasnujemo, a po druge biljine pak delani gnoj.

Deteljice. Med deteljicom je više takovih fajtah, koje vnojo kaliuma hasnuju, a vu drugim pak se spodobno ponašaju, kak do sada rećene biljine.

Tak na priliku: lucerna, tojest turska deteljica zeme iz jedne mekote zemlje 49 kgramov kaliuma i 18 kg. fosfor kiseline. Črna deteljica zeme 56 kg. kaliuma, 16 kg. fosfor kiseline. Osobito pak vnojo kaliuma vzeće vkrej seradella-deteljica, kojoj je 64 kgramov kaliuma potrebno.

Pod ove biljine dakle je kali gnojenje osobito vu raleših, koje već od narave malo kaliuma imaju zemljah potrebno. Kak se je to izprobalo plod deteljah sa kali gnojenjem je moći dvostrukim napraviti.

Lén i konoplja. Lēna bolje na rahih zemljah plodiju 18 vu kojih je već od narave malo kaliuma. Lēn, akoprem nepotrebuje vnojo kaliuma, ipak je zahvalen za kalium. Osobito pak rad ima one gnoje koje klóra zadržavleju.

Pod konoplju kaliuma ne hasnujeju tak jako, pak niti nije pozneto, kak se ponašaju konoplje naprama kaliumu.

Vrtno silje. Skoro svaka vrtna biljna ima vnojo kaliuma vu sebi, iz česa se vidi, da se pod vrtno biljine kalium sa svrhom more hasnuvati. Vu Nemškoj su opazili, da kalium-gnoj ne samo vu broju, nego i vu kakvoći javi vrtno biljine.

— L. R. J. —

Z A B A V A

Podolinskih piarištov prihodnik.

(Konec)

Veliki mir nastane vu refektoriumu. Magjari i poljski su bili zmešano patri, nego niti jeden nije ljubil nemce, akoprem za ondašnje vrēme se s tim pogibeljno bilo hvaliti.

Ondi vani vu kuhnji ovi nižešega reda lajušu su s dumljavali s pitanjem svojim stranjskoga slugu: gdo mora biti i kaj mora biti njihov gazda, i odkud su došli i kam ideju, ali nikaj su ni mogli zavediti od njega.

Vu onoj noćije tam prespal ov stranjski, a drugi dan se dalje spravljaj. Nego vu jutro dojde iz varaša velikoga sudca sluga. Pozivaju se gospodin rektor k sudu varaškomu.

Veliki sudec naprvostavi, da silen kurenš je došel od generala iz Kasse varaša. Vu kojem kuriensu na znanje daje, da on strahovito pogibeljen Rákóczy Ferencz je iz rešta bil skočil i sada se ovdí okolo poljske granice skrivačka. Veliki prikaz je odsudjeni onomu, koji njega živoga, budi mrtvoga vu ruke naše predal bude. Kakvo priateljsko

susedstvo nam ponudja gospodin general. Da neg vidi plemenita varmegjija, kakovu dobru sreću bi imala iz toga, ako ovoga pogibeljnoga rebelišta bi mogla k rukam predati, serditostjum presvetoga rimskoga cesara plaši generališ takaj i varaša, ako bi drugačije činil.

Gospodin veliki sudac već počel je strazu držati kod varaških vratih, kaj tulikajše i prečastum otcom predloži, da neka i oni paziju.

»Hoćemo paziti odgovori rektor s dubokim naklonom. Akoprem mi imamo privilegijuma od kralja, naš gospon nije cesarski generališ, nego zato ipak paziti hoćemo«.

I kad se nazad bil navrnul vu kloster, taki je ovak bil rekel mladomu prihodniku: »Stalno obećanje dal sam varaškomu poglavarstvu, da budem na svakoga tudjina paziti imal, koji ovud hodil bude. Stanovito, da pazil budem, da se ni ni jeđea las ne mrzi onomu, koji polešćicu išće vu našem pribištću. Zato progontelji nater stupiti smeli nebudu.«

Mladeneć prestrašeni pogled vrže na piarištu:

»Mene preganjaju? Kak to vi znate prečastni, gdo sam ja?«

»Neznam, veli rektor niti ni sam želen znati. Preizvišeni gospodine vi kao stranjski došli jeste k nam. Nek bude prostoga, ali visokoga stališa naš gost, medju ovimi svećimi stenami obranjen će biti. Ako pako bi želja vaša bila dalje putovati, preporučam, da sigurnešće bude vaše putovanje po temnoj noći, da se genete odovud, sprevoditelja vam dam, koj vas će voditi po takovim putu, gde se neimate bojati nikakove pogibeljnosti«.

Ovaj mladi tudjinac prime za ruku staroga rektora. Više se nespominaju. Na tretji dan, kad je kmica nastala, stranjski se na put odpravil preko sumah i gorah čez Maguru. Jeden mužki clovek je njega bil vodil, koj stopram za četiri danah posle navrnul se bil vu kloster, gde je dal računa rektoru od putovanja njegovoga.

»Prečastni gospodin moj otec izvršil sam, kaj je bilo na me izručeno«.

Doli si sleće iz sebe iz ovćinje kože nacitjenoga kepenka, pak se nazad obleće vu svoju crnu reverendu.

Spomenik Zrinyiev.

Sa lepom svotom su se poveksali oni penezi, koje za cilj spomenika Zrinyia pobiramo. Cakovecka sparkassa (stara) je 15-ga o. m. na svojem spravisicu izrekla, da na ov cilj 200 korun daruje. Ove penese smo vre i dobili i vu denešnjim broju jih vre izkazemo.

Nadalje izkazemo jeden del onih penezov, koje je gosp. Fejer József grofovski mernik sabiral.

Hvalja cakoveckoj sparkassi, kak takaj gosp. Fejer Józsefu i svim, koji su darovali na spomenika Zrinyia!

Ceterdeset i peti izkaz.

Čakovecka sparkassa Čakovec	200 k.
Göncz Árpádova gospa Budapest	2 k.
Fejer Lajos	2 k.
F. N.	1 k.
Dr. Pichler Károly	1 k.
Károlyova gospa	1 k.
Polacek N.	1 k.
Valaki	60 f.
Lőrincz János	20 f.
Alszeghy Viktor	1 k.
Jaklin Kata	40 f.
Tereza	20 f.
Göncz Etelka	50 f.
Nathalia	50 f.
Emma	50 f.
Ella Budapest	50 f.
Wranna Frigyes	Varaždin 2 k.

Ukupno 214 k. 40 f.

Izkaz prošloga broja 3461 k. 45 f.

Sveskupa 3675 k. 85 f.

Ceterdeset i šesti izkaz bude sledil vu sledecim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

Psi su nju prijeli.

Štrašni dogodjaj se je pripetil vu hataru Földvár občine. Budrás gazde 13 ljeta stara pucka je k Székács Patovoj deci hotela se iti igrat. Med putom su ju psi nagrali i ona počela bežati, ali su ju psi prijeli, zaklali i sve mesu iz nje pojeli, tak da su samo kosti ostale na njoj. Tak nju je našel otec, koj nju je iskat išel. Dogadaj je prijavljeni sudu.

Za mesec dana, dvoja velika, s terhom nakladjena kola postaviju se vu dvor Podolina kloštra. Rákóczy Ferencz herceg, je poslal glasa piaristah otcom, i šest velikih lagvov od onoga finoga tak zvanoga tokai vina, i osim toga za cirkve strani jeden lépi zlati kelih, i mešnu opravu. Za kratko vréme došel je takodjer i on sam, nego sad vre ni već kakti skrivatelj, nego svojim vitezi, i viitezkim šeregom na oslobodjenje lepoga Magjarskoga orsaga.

Iz magjarskoga Margitai Ferencz.

Kak vojuje magjarski husar.

Gorobov Ruski herceg iz svojega notisa sledeću malu pripovest nam izpišuje: 1849-ga leta bivšega kod Gödöllö varoša krvavoga boja.

Medju magjarskimi soldati jeden division husaroy je čekalo na zapoved. Vu tom hipu Görgey glavni zapovednik pred nje jaše i pita?«

»Sineki, gdo vodi vas?«

Stari stražmešter na konju pred generalom se pred postavi.

Najđjeno blago.

Vu Hegyköz-Szent-Miklós občini je Pap Sándor vincelér med sadjenjem trsja veliku množinu zlatnih i srebrnih penez našel, koji su vu jednom loncu bili zakopani. Penezi su iz 1646—1687 ljeta, dakle iz onoga vremena, kada su turki pustošili po domovini. I ovi penezi su takaj pred turki bili zakopani. Peneze je občinsko poglavarstvo zelo prék.

Velika nesreća vu lapornoj rudnici.

Vu Hunyad vármegjije Petrillanu se neizmerno velika nesreća pripetila. Pripećenje od nesreće nam sledeća prijavljeju. Od Salgotarjana laporne rudnice okolo jedne vure po poldan vu veliki strah je nagnulo vu rudi poslujuće težake. Jeden pod zemljom rudodelavnik, akoprem jako strogo prepoved imaju cigare pušili, pak si ipak zapuši, pak od toga se bila pripetila ta nesreća, od koje je šest delavcov vu onim hipu pomrlo, dva pako na svojem telu žgeče rane podnašati moraju. Nekaj jako žalostnoga bilo je gledati, kada žene za svoje muže, detca pako za svojega oca proti nebu podignjenimi rukami pred izlazkum rude vikali i plakali jesu. Svaki je samo na svoje drage i mile bil mislil. Potrebno je, da se spomenemo iz toga, da se vre već jedenkrat pripetila bila k ovoj nesreći vu ovom istom mestu spodobna nesreća. Prošastnoga leta na koncu decembra na isto ove spodobe poljeg naziganja cigare je takaj bil ogenj nastal vu rudionici samo da za ono vréme je 18 ljudih moralo vumreti poradi nepazljivosti. Ovoj nesreći poslužila je bila sreća vendar vu tom, da se je to pred jednom vurom dogodilo, ar za ono vréme vekša stran delavcov su još pri svojem obedu bili. Da se to poste jedne vure zgodi, onda do 200 ljudih bi bilo na nikaj došlo. Naravski izragu ostru drži sada dočično poglavarstvo.

Čije da bude dete?

Bern Kantona varmegjija vu Švajcarskoj jednomu sudu je jako mešovita pravda predana, koja takrekuć Šalamona kralja sudu se jako pripodabla. Jeden tako zvani Mayer sabolski mešter, koj se pred tremi ljetni bil oženil s jednom švajcerskom pu-

kim, pak se već bil hotel žnjum razstati, kajti nje Bog nije blagoslovil s decem. Jedne dobe pročastnoga leta poradi svojih osobitih poslov otišel je Mayer vu Nemšku zemlju, gde i duže vremena ostane. Za par mesec danov mu Mayerica piše lista, vu kojem mu naznanje daje, da se je narodilo dete. Otec se preko mere za srečnoga čuti, pak se dimo odpravlja. Nego na veliku žalost matere, dete za nekuliko danov vumre, i žena od velikog straha ni znala, kaj početi, ako domom dajdući otec ne najde deteta. Na pamet njoj dojde, pak po novinah išče, da bi bila pripravna svojemu detetu spodobne dobe dete za svoje prijeti. Za dva dni kasnije najde se jedna žena s detetom, s Mayericom kontrakta napraviju i dete njezino postane. Za tri dni poste toga dimo dojde muž, nego samo, da pogledne svoje novorođjeno blago, ar zbog svojih osobitih poslov nije mogel dugo vremena doma ostati, pak se vu Nemšku zemlju nazad povrne. Za dva dni kasnije dojde deteta prava mati, Mayerici peneze povrne, pak dete svoje nazad potrebuje. Vu ovoj zmešavini opet po novinah išče jedno 6 mesec staro ženskoga spola dete, koje bi želela vu nazočnosti videti. Na veliku njezinu veselje, donese jedna žena dete, koje je baš čisto spodobno bilo prevešemo, tak rekuć, da bi si dvojke bile. Pogodba nastane među njimi i od one dobi dete Mayerici šiši. Prveše pako dete prvije neg ga mati bila odnesla, zbeteža i vumre. Akoprem Mayerica iz smrtovnicum mogla je dokazati, da je njezino dete vumrlo, nego žena njoj nikak vuvavati nije hotela, nego samo pojednom potrebuje one druge matere dete i s prisegom potvrdi, da je ovo njeno. Nego da čela stvar još bolje zapletena postane, sad ova druga još živučega deteta mati takodjer dojde, pak potrebuje svoje dete nazad. Nije hasnila niti prošnja, niti grožnja. Obodve matere su ono isto dete hotele imati. Nesrećna žena sva izpiše svojem tuvarušu i tuži se njemu v dvojnosti, vu kakovim nepovoljnim položaju biva. Tuvaruš njeni drugi dan taki dimo dojde, koj je tak rekuć niti ni hotel vuvavati, dok se ni bil osvedočil o celoj stvari. Sad sva svoja dugovanja pobere ženu i dete pak iz žnjimi skupa odide nazad on Nemšku zemlju. Na želju

»Sva oficirska gospoda su pri Kapolni ostala, reče tvrdo stražmešter.«

»Stričo — veli Görgey — vidiš li onoga iz drevjum ogradjenoga brega? Ako vidiš: vidiš li na njem iz banganelami nemce takaj, da pače i njihove štuke, koji budu za kratko vréme ognja bluvati i kugle posipavali. Ovoga brega sineki moji, mi moramo zavzeti, i nemce iz žnjega doli izlirati. Moguće je, da vnogi ostavit će tam svoje zubi, moguće je i to takodjer, da polovica od vas, da pače možbit ni jeden više videti neće ovo blaženo sunce, nego ovoga brega moramo mi zavzeti, s tim hoćemo osloboditi našu lepu domovinu!«

Stari sèri stražamešter je saluterat, pak se k husarom obrne i raztolnači iste one reči, koje je čul od svojega vodje, na nebu podigne svoje oči i na ves glas ovak je molil:

»Tebe, magjarskoga Gospodina Boga samo za jedno prosim danas.

Naj nam biti na pomoć, onda se izpescinum zagrozi prama nebu, nego niti nemcom najpomagati. Bože skrij se za drveni — pokaže na šumu, buš videl s kak veli-

kim veseljem budeš gledal, kak tvoji magjarski husari vojuvati znaju.«

Prvo komendiranje se počuje. Husari svi vu sedla poskaćuju. Na drugo komendiranje vre svi svoje sablje iz toka potegnju. Na treće komandiranje su već nit ni slušali, nego vu sto i sto grlah čuti bilo glasa: Po njem! Po njem! I kakti divji oroslani, tak su bežali na breg gori. Konj i konjeniki se do zemlje na giblju. Štuki grmiju, puške pucaju, sablje se lešćuju, od štukov i puškah dima kmica nastane, takovim strahovitim ognju husari zavzemaju brega, i švabskim i pems-kim pionerom smrt zavdaju.

Štuki su sad gluhi postali. Husari svoje konje gladju. Boju je pako konec vučinjen. Kossath Görgeya obine i s dušnim veseljem zavikne:

»Magjarski orsag je sad oslobodjen! Takove sine imamo, koje sto jezef nemcov nisu bili mogući preobladati.«

Stari stražamešter i njegovih husarov do polovice je tam mrtvih ostalo, ali nikaj zato, samo da su pokazali, kak zna magjarski husar vojuvati.

svojega, luvaruša Mayerica preda svoju tužbu takaj sudu poradi deteta. Sada svi želno čekaju, kakovoga mudroga suda bude izreket sudac o tom, da iz bilja čije da bude dete.

Zbiranje birova svadjom.

Krvna svadja je bila prilikom zbiranje birova vu Sára falva občini. Nikak ni su se mogli naravnati, koga bi zebrale za birova. Nazadnje se je takva svadja napravila, da su žandari morali proti stupiti. Jedna stranaka, je svojega kandideta Balabán Tódora čez glave žandarov hitila nutri vu občinske hiže. Žandari su dva čoveka oranili. Zbiranje je oddaljeno.

Zaklani trgovec.

Vu Polskim Kalicsa varašu se je jako čudno videlo zniknenje Kohn Farkas zvanog trgovca, kojega su već od dva tjedna iskali, ali nigde né mogli naći. To su znali, da je trgovec iz doma otišiel, ali nazad već nije došel. Jer pak je sve posle imel vu redu i drugač su nemoguće držali, kaj bi se sam skončal, već su i na to mislili, da ga je negdo drugi mogel zaklati. Ove dane su iz Brozna zvane vode jednoga žakla potegnuli vun. Žakel je bil skup sivani, i kad su ga razparali, su vu njem našli zginjenog trgovca mrtvo telo. Telo mu je na više mestah oranjeno i to tak, da je videti, kaj ga je negdo skončal i onda pak vu vodu hitil. Krivca do sada nisu našli.

Zbog ljubavi.

Rosenberg Lajos zemljak vu Belincz Temesvármegjinski občini je od zdavnja vremenjena ljubil najlepšu pucu vu občini Popesku Maricu. Potlam se oženil i ostavil je lepu pucu, koja se je na to tak razsrdila, da je odlučila osvetilit se nad Rosenbergom. Jednog dana je sve povedala Rosenbergovi ženi, koja je zbog toga ostavila svojega muža. Lépa Marica je onda k Rosenbergu išla da kaj se je pripetilo med njimi, to se nezna, ali to je istina, da je Rosenberg najedenkrat samo doli zgrabil pušku i dvaput je streljil na pucu, koja je taku vumrla. Rosenberga su žandari prijeli.

Prifjetl raubarl.

Još vu ljetu se je pripetilo, da su med Nagy Kikinda i Nákófalva občinami kreputa vu kuruzu vu strašnim položaju našli jednog mrtvo telo. Iz mrtvog tela, kojega jednog nogu su psi odnesli, i kojega su već i vrane počele trgati, je meso već sve vkrje odpalo, samo kosti su ostale, iz kojih je drugo né bilo moći konstatérati, da je noga bila k ruki privezana, i da je ubojstvo postal žrtvom. Da gdo je bil, to se je onda još né znalo, jer je nigdo né pital za njega nigdar. Sada se je nazadnje ipak zavvedila istina i to se je zeznalo, da zakaj je nigdo né pital za zaklanoga nigdar. Nesrečni čovek je vu Kikindi rođeni 40 ljet je bil star, već vno go ljet kaj je vu Serbiu otišiel i od onud je hodil negda-negda na sėjam vu rodno mesto. Jer pak je višekrat tak zaostal, zato je né za njim pital nigdo, a na telo pak mu nije već bilo poznati, gdo je, jer su razbojniki né samo ša strašnim nemilovanjem, nego sa naprévidjenjem učinil ubojstvo. Krivice su sada prijeli. Gazdi su iz Kikinde, kojih imena, do kraja iztrage vu tajnosti držju. Zbog onih penez, koji su pri njem bili, su ga zaklali. Noge i ruke su mu skup zvezali, a onda pak su ga sa lopatami i sekirami tak rekuć zatukli, kak živinu, glavu su mu raztukli, svu opravu mu zeli i odnesli su ga

vu kuruzu. Da kuliko su pazili nase, se vidi iz toga, da su se taki onda poljek željeznice vu jednoj vodi skupali, a drugi dan pak su opet išli i pogledali su mrtvo telo, jeli još živi. Iztraga teče i nije nemoguće, da bude još više krivnju znašla.

Zima vu Španjolskoj.

Dok pri nas takvo vreme hodi, koje već od zdavnja nepametuju ljudi, januar je takov skoro, kak majuš, za toga tam, gde je vektivečno protulelje, tam je strašna zima, tak, da toplomer 10 gradušov pod O kaže, tojest 10 gradušov zima je. Veliki zapuhi su. Vu Madridu su na vulicah i piacah željezne peči postavili, da se siromaški ljudi imaju gdé greti.

Vihri.

Pod zadnje dneve, kak se je i prinasa hudo obrnulo vreme, je na drugih stranich Europe vno go vihrov bilo. Vu Fiumi je veliki viher bil, zbog kojeg su sve delo oko ladjah ostaviti morali. Ali i na vulicah je pogibeljno bilo hoditi. Po vulicah su vuže napeli, da su se ljudi mogli za kaj loviti. Vu Baross-luki su se »Szicilian« i »Monfort« englezkih ladjah vuže od velikog vetra razlejte. Na to je marinarska oblast druge vuže poslala vun na jednih kolah. Med tem je bora-veter jednoga magazina krov sa velikom silom na 30 metre dalko odnesel i ravno na ona kola hitil, koja su vuže pelala. Kućiš je više ranah dobil, ali mariner, koj je poleg išel, je obedve noge zgubil. Vno go nesreće se je pripetilo sa decom skolskom. Veter nje je po vulici kotural, tak da su je policaji morali gori pobrati i dimo nesti. Veliki vihiri i zapuhi su takaj vu dolini Drave, vu Parizu, vu Gracu i na više mestah bili.

Nagradjena družina.

Vu Gáspárházu na Liptay Géza imanju vu ovih danah lépa svečanost je izvršena bila. Eles Imbri kakti gazdi i Simun Juraju kakti staromu birošu za dvadeset letno verno službovanje vu imanju svečanostju predali su od Darányi ministra za verno službovanje pohvaljenoga lista, i penezni prikaz. Iz tak zvanoga mesta Koronasz, gde je bil Eles Imbra stanoval, celu selu iz zastavum i muzikum bilo je sprevodilo staroga dadzu na marof. Kod ove svečanosti Koroncoz i Gyimot sela stanovnici; nadalje Laszbert Rezső supremuskomus, iliti főispán, Nemeth Miklós vármegjinski obernotariuš, i Fischer Sándor orsački zastupnik su bili nazočni. Veliki sudac je držal lépi govor svečetljom i predal je njim od ministra posljanoga dekreta i penezni prikaz, kojim je bil prikloplen njihovoga gospodina slika takajše i svakomu 100 korun i to nagrade vu zlatu je bil predal.

Kralj kao kravski pastir.

Jeden angleski novinar nam prilichen dogodjaj javlja od talian-koga kralja i kraljice. Viktor Emanuel i Helena kraljica, vu jednim osobito toplim danu setali su blizu svojega kaštelja, tak zvanoga Rakkonigi. Od velike vručine je bila kraljica za žedjala, pak bi bila rada pila kupecu mleka, ali pako budi vode. Na polju su zagledali jednu ženu, koja je kravu pasla bila. Kralj k njoj ide pak nju prosi za kupicu mleka. Žena je ni poznata svojega kralja, pak mu reče, da njezina krava nema mleka, iliti nedoji. Tak jednu kupicu vode barem donesite iz doma. Iz drage volje, ako mi čete paziti dot čas na moju kravu. — Dobro je. — Žena odide

po vodu, a kralj pako pazi na kravu. Za deset minut nazad dojde iz flaškom vodom žena. Sada već vu spomenek se pustil iz njom. Kaj mora zrok biti tomu, da danas ovak malo ljudih hodi ovud? Svi su otišli k kaštelju, ar želili bi videti kralja i kraljicu, pak malu hercogicu, odgovori mužka žena. — Samo sam ja morala doma ostati, da pasem kravu. Nigdar nemam sreće kraljevsku familju videti. No vidite, odgovori kralj, sad jedenput ste vi srećeni, kak ovi drugi. Jasam kralj, ovdi pako kraljica. S ovim jeden cekim dade presenetnoj ženi, pako odide.

Decah nesreća.

Poljeg niže naznačenog pripećenja, kak nam novine pišeju, vu tak zvanom Ferencz potoku četvero detce došlo je smrti vu ruke. Preminuću sredu iz Tapari mesta skolski učenički išli su na Ferencz potok se sklizat. Krebrega bijaše ov potok zadosta debelim ledom pokrili. Ali posredini je bil led vre van vzeti i samo tenka kora je pokrivala vodu, deca ovu izpazili nisu, pak i dale počeli su se sklizati. Ali na svoju veliku nesreću, ar šestorica je vu onim hipu poradi tenkoga leda vu vodu spokapalo. Dvojica iz velikum mukum i trudom su zišli van, nego četvorica roditeljom na veliku želost vutopili se jesu. Na veliku kriku došli su ljudi, da nje od te strahovite nesreće mentovali budu, ar s najgorućešom željom već pomoći mogli nisu.

Nekaj za kratek čas.

Prirječja.

Koj hoće za leto dan bogati postati, on si zaslužil, da ga za pol leta dni obesiju. Ovak misli Talian.

*

Drobni penezi nevčinju imučnoga, prirečja nevčinju mudroznanoga. Ovak veli židov.

*

Poljodelavec zemlju želi, plemenitaški človek šumu, tergovce peneze, meštarski človek delo, nego žena čeloga sveta. Ovak misli Poljak.

*

Dvakrat je učinil falingu stvoritelj, kada je zlato i kada je žensku stvoril. Ovak misli Indianec.

*

Kod bitivine bogataš za svoj obraz a siromak za svoj kaput se boji. Ovak veli Rus.

*

Nekomu človeku se jako počelo zehati, vu toj priliki iz nenada mu dojde nekaj na pamet, pak zavikne: »Ja bi najsrećeni človek bil ovoga sveta. — ako bi moja punica puca bila ostala.

*

Vračstvo.

»Nu dobra žena, kak su vaš muž? Jeli su mu hasnlie pijavke?»

Jesu, prosim ponizno gospodin doktor hasnlie, nego od prveših mu je jako zlo bilo. »Dve žive je još nekak mogel pogutnoti, nego ove druge dve, sam mu na mašči bila spekla.«

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	16.00 —
Zab	Zob	14.00 —
Rozs	Hrz	13.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.20 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	13.00 —
Sárga » »	» zuti	09.50 —
Vegyes » »	» zmésan	09.50 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

6445 tkvb. 901.

Arverési hirdetmény.

Kernyák Mályás beliczai lakosnak Kercsmár Ferenc csáktornyai lakos elleni végrehajtási ügyében végrehajthatónak 63 kor. 88 fill. hátraléki tőke, 1901. május 16-tól 5% kamat, 12 kor. 20 fill. ezuttali költségből álló követelésének kielégítésére, valamint az ezzel csatlakozottnak kimondott Wollák Rezső csáktornyai lakosnak 24 kor. tőke 1901. szeptember 19-től 5% kamat, 18 kor. eddigi költségekben álló követelésének kielégítésére az árverés elrendelvény, a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területén levő csáktornyan 878 sz. tkv. A $\frac{1}{2}$ 85/a/2 hrsz. 286 népsorsz. ház belsőség 126 [] öl területtel a végr. efj. 156. §. alapján 908 kor. becsárban az alulírott tkvi hatóságánál

1902. évi márczius hó 11. napján délelőtt 9 órakor

dr. Hajós Ferenc ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiállási ár a fentebb kitett becsár.

Az árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadéképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedik az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítható 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítható 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a csáktornyai kir. járásbírósg tkvi osztályánál és Csáktornya község előjáróságánál megtekinthetők. 647

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1901 decz. hó 14-én

Egy jó erkölcsü fiu

tanonczul

felvétetik

Tódor R. fűszer- és csmegekereskedésében

Csáktornyan.

649 1-1

Szép mellékkeresetre
kerestetik üzlet- vagy privat egyén,
élénk forgalmu helyen.
Női- és gyermekdisz, uri- és katonai egyenruhák vegytisztítása és festése
továbbá női egész aljak, hálóköntösök s egyéb dolgok plissirozása és gőzvasalása ezek felvétele és kiadatasát eszközölni.

Czím megtudható a kiadóban. 6181-3

TALPRA MAGYAR

HAZAFIAS KÖTETMENYEK

nemzeti ünnepekre

ARA 2 korona (Kadja) A SZEGEDI NAPLÓ

Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a pénz beküldése esetén megküldi bérmentve a Szegedi Napló kiadóhivatala. 650 1-3

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésalkalmasnak bizonyított, csúszal és meglátszólag.

Intés. Silányabb utazások miatt bevásárláskoróvatosak legyenek és csakis eredeti üvegekbe dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” csemegejéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszeresnél Budapesten.

Richter F. Ad. és Társa,
ciszeg és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

61. 14.—280

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csmegefajokban fajtisztán, teljes jótállással

Élőkerítés.

Gleditschia csemekék és magvak.
Uradalomoknak, községeknek három évi, törlesztésre is adatik.

Országos kiváló, igen gyorsan fejlődő szőlőoltvány. Ez az egyedül-melyből oly orokos kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívületes, hely kihasznál, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útíteti és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemeké elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemekék. Orsági jóvédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fényvomatu **tőzrjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az **árjegyzés**en kívül meg egy olyan könyvet kap ezzel, ki az elismeréséért ingyen és bérmentve küldeni kért, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra ne fordítanák városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy Gábor, 379 17—20 Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

ajándéktárgyak!

Pollák Bernát

órák és ékszerész Varazsdon.

Ferencz József-tér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra, arany-, ezüst- és chinai-ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Legolcsóbb árak!

Előleges színházi jelentés és bérlet hirdetés.

Tisztelettel értesitem Csáktornya és vidéke nagyérdemű közönségét, miszerint 40 tagból álló, a vidéki színészet legjelesebb erőiből szervezett:

dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette-társulatommal és

 saját zenekarommal

folyó évi márczius hó 8-án

Zala-Egerszegről nagyrabecsült körükbe érkezem s ezuttal

20 ELŐADÁSRA

tervezett működésemet márczius 10-én megkezdem a

„Kis szökevény“ nagy operettel.

Műsorom a következő színdarabokból áll:

Kis szökevény, Baba, Görög rabszolga, Czigánybáró, B. A. L. E. K, Svihákok, New-York szépe, Talmi hercegnő, Bőregér, Pajkos diákok, operettek; Bohémvilág, Nagymama, Henschel fuvaros, Cifra nyomorúság, Vöröstalár, Becsület, Ocskay brigadéros, Proletárok, Egy katona története, Becstelenek, Hadak utja, Hófehérke, színművek; Himfy dalai, Gyurkovics leányok, Névtelen levelek, Arany kakas, Házibéke, Képviselő ur, Dada, Zsába, Tartalékos férj, Negyven éves kis leány, Robinsonok, Tanqueray II. felesége, Durrand és Durrand, Sasok, Szivem, vígjátékok; Kuruczfurfang, Csárda virága, Flórika szerelme, Sárga csikó, A mit az erdő mesél, Fekete rigó, A bor, A csikós, népszínművek.

Mélyen tisztelt nagyérdemű közönség! Igazgatói pályámon sohasem volt szokásom hangzatos ígéreteket tenni, de átéreztem hivatásom magasztos voltát s tudom mivel tartozom a közönség mígényeinek kielégítésére s hogy én is csak úgy számíthatok a közönség támogatására, ha jó műsort adva jó előadást tartok — Főtörekvésem tehát az, hogy jó műsorral és egybevágó szabatos előadásaimmal a n. é. közönség meglegedését és pártfogását kiérdemeljem.

Nagy társulatom fenntartására azonban biztosítékra van szükségem s a biztosíték erre a bérlet, mire nézve a n. é. közönség b. pártfogását kérem.

12 előadásra bérletet nyitok. Állandó jegy egymásutáni 12 bérletes előadásra oldal- és támlásszék I—IV. sorban 20 korona. — Állandó jegy egymásutáni 12 bérletes előadásra az V. VI. VII. sorban 14 korona. — Zártszék állandó bérlet 10 korona. A bérletek felerészben az aláíráskor — a másik fele az első öt előadás után fizetendő. Az előadások a »Zrinyi« szálloda nagytermében fognak tartatni. A bérlet eszközlését, a bérletpénzek felvételét és nyugtázását magam végzem, a miért is személyesen teendém mindenütt tisztelettel.

A nagyérdemű színpártoló közönség jóindulatába magamat és társulatomat ajánlván maradtam mély tisztelettel

Kövi Ede, színingazgató.